

Wichrowska, Elżbieta / Ligou, Daniel

"Dictionnaire de la Franc-Maçonnerie",
red. Daniel Ligou, Paris 1987 :
[recenzja]

Ars Regia 1/1, 172

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RECENZJE, NOTY, ZAPISKI

Dictionnaire de la franc-maçonnerie

red. Daniel L i g o u, Presses Universitaires de France, Paris 1987, s... 1920

Słowniki, encyklopedie, czy inne kompendia wiedzy o wolnomularstwie nawet na zachodnich rynkach wydawniczych pojawiają się dość rzadko. Jedną z nowszych publikacji jest niniejszy leksykon, który doczekał się już swej trzeciej edycji. Słownik ukazał się pod redakcją Daniela L i g o u, profesora Uniwersytetu w Dijon, autorytetu w dziedzinie badań kultury, idei i historii wolnomularstwa, autora wielu prac z tego zakresu; w opracowaniu haseł wzięło udział ponad stu badaczy.

Syntetyczne, wyczerpujące hasła słownika przedstawiają w zasadzie wszystkie sfery działalności Towarzystwa Mularskiego; penetrują zarówno jego sferę ideową, jak i historyczną. Na ponad 1000 stronach zostały omówione wszystkie podstawowe pojęcia i symbole masońskie, scharakteryzowano zwyczaje, obrzędy, tradycje i ich proveniencję. Znaleźć tu można biogramy najwybitniejszych osobistości świata masońskiego, hasła poświęcone poszczególnym lożom i obediencjom oraz artykuły omawiające historię wolnomularstwa w różnych krajach. Oczywiście, to tylko mały fragment podejmowanej w słowniku problematyki. *Dictionnaire de la franc-maçonnerie* jest bowiem bardzo obszernym źródłem informacji o zjawisku historycznym, kulturowym, obyczajowym i filozoficznym, którym było i jest wolnomularstwo. Ukazuje jego zasięg, charakter uwzględniając różnorodność systemów masońskich. *Dictionnaire...* Daniela Ligou jest interesującą próbą przeciwstawienia podejrzeniom, mitom, hipotezom rzetelnej, bogatej historycznej wiedzy o wolnomularstwie.

(E.W.)

Nowe wydawnictwo: miesięcznik *Gnosis*

Kolejną inicjatywą znanego tłumacza oraz popularyzatora myśli ezoterycznej Jerzego Prokopiuka jest miesięcznik „*Gnosis*”.

Jak wskazuje już sam tytuł poruszana tam problematyka wykracza daleko poza ramy starożytnego gnostycyzmu (a nawet jego średniowiecznej reminiscencji) i obejmuje swym zasięgiem najszerszej rozumianą Gnozę. Tak więc, na łamach pisma wyraźnie obecny jest wątek historyczny; w dziale Aurea Catena *Gnosis* znajdują się teksty poświęcone zagadnieniom wybranym z całej tradycji chrześcijaństwa ezoterycznego. Są to przeważnie fragmenty monografii znanych autorów zachodnich¹, aczkolwiek nie zawsze reprezentujących naukę akademicką. Ten dział, jak i pismo w ogóle, stanowi bowiem zgodnie z intencjami twórców całość wielogłosową. To też pojawiają się tu prace pasjonatów i ludzi duchowo zaangażowanych. Póki co, większość tych artykułów ma charakter wprowadzający, w przyszłości jednak drukowane będą już rzeczy bardziej szczegółowe. Ponadto planowane jest publikowanie materiałów